

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού

Please Stop...

Ερευνητική εργασία του τμήματος Α2 για το
1^ο τετράμηνο του σχολικού έτους 2013-14

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού

Ορισμός, Μορφές & Ρόλοι
στον σχολικό εκφοβισμό

Παρουσίαση: Μαρία-Χριστίνα Στεφανάτου

Εισαγωγή

- Ο σχολικός εκφοβισμός (bullying) αναφέρεται στη χρήση βίας μεταξύ παιδιών ή συνομήλικων παιδιών.
- Τα στοιχεία της σχολικής επιθετικότητας μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι είναι ένα καθολικό φαινόμενο που υπήρχε, υπάρχει και θα υπάρχει σε κάθε κοινωνία.
- Ένας γενικός ορισμός που βοηθά στην κατανόηση του φαινομένου αναφέρει το **bullying** ως ένα φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας
- Ο σχολικός εκφοβισμός-bullying είναι η κύρια μορφή με την οποία εμφανίζεται η σχολική βία και αποτελεί εσκεμμένη πράξη.
- Αποσκοπεί στην πρόκληση σωματικού ή ψυχικού πόνου και στην υποταγή του θύματος

Εισαγωγή (συνέχεια)

- Ο όρος “**θυματοποίηση**” (**victimization**), χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια κατάσταση κατά την οποία ασκείται εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά.
- Ένας μαθητής/μια μαθήτρια θεωρείται θύμα εκφοβισμού όταν εκτίθεται επανειλημμένα και σε διάρκεια χρόνου σε αρνητικές ενέργειες ενός ή περισσότερων μαθητών οι οποίοι δρουν χωρίς να προκληθούν άμεσα.
- ο εκφοβισμός και η βία στο σχολείο είναι και ομαδικό φαινόμενο καθώς δεν αφορά μόνο το θύμα και το θύτη αλλά και όσους είναι παρόντες ή γνωρίζουν την ύπαρξή του, δηλαδή τους **παρατηρητές** οι οποίοι μπορεί να είναι ή μαθητές ή ενήλικες.

Εισαγωγή (συνέχεια)

- Σύμφωνα με κάποιους μαθητές, ως **σχολικός εκφοβισμός** ορίζεται η επιθετικότητα που εκδηλώνουν τα παιδιά κατά τη σχολική ηλικία προς άλλα παιδιά ή δασκάλους στο σχολείο.
- Επίσης με μια άλλη μαρτυρία μαθήτριας, η σχολική επιθετικότητα οφείλεται σε ψυχολογική διαταραχή του παιδιού που προέρχεται κυρίως από το οικογενειακό του περιβάλλον.

Εισαγωγή (συνέχεια)

- Ο εκφοβισμός στο σχολικό χώρο αποτελεί ένα παγκόσμιο φαινόμενο το οποίο παρατηρείται σε όλες τις σχολικές τάξεις.
- Πρόκειται για ένα φαινόμενο που μπορεί να εκδηλωθεί σε οποιοδήποτε σχολικό ίδρυμα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρόκειται για “κακό” σχολείο.

Εισαγωγή (συνέχεια)

- Η σχολική βία αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα προς επίλυση της τελευταίας δεκαετίας που ανέδειξε η διεθνής εκπαιδευτική ερευνητική σκηνή.
- Σε παγκόσμιο επίπεδο πήρε μεγάλες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια αφού κερδίζει αρκετή προβολή και μπορούμε, να πούμε ότι έχει οξυνθεί.
- Στο ζήτημα της σχολικής βίας οφείλεται και πρέπει να αποδοθεί μεγαλύτερη κοινωνική σημασία και βαρύτητα.
- Πρέπει να ενταχθεί στην ατζέντα των κέντρων λήψης αποφάσεων και να σχεδιαστεί μια συντονισμένη πολιτική πρόληψης και αντιμετώπισης.

Εισαγωγή (συνέχεια)

- Κάθε μέλος της σχολικής κοινότητας έχει ρόλο και ευθύνη για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού.
- Ο βαθμός εμπλοκής κάθε μέλους, σχετίζεται τόσο με την ιδιότητα του, όσο και με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα και την ένταση του περιστατικού εκφοβισμού.
- Άλλος είναι ο ρόλος και η ευθύνη του διευθυντή του σχολείου, άλλος του δασκάλου, άλλος των συμμαθητών, άλλος των γονιών.
- Ωστόσο, θα πρέπει όλοι να συνεργαστούν σε ένα πλαίσιο παράλληλων δράσεων, διότι, αφού η αιτιολογία του εκφοβισμού είναι πολυπαραγοντική άρα και η αντιμετώπιση του θα πρέπει να είναι πολυέπίπεδη.

Μορφές σχολικού εκφοβισμού

Ο σχολικός εκφοβισμός, ανάλογα με τα μέσα που χρησιμοποιεί ο δράστης για να βλάψει το θύμα, παίρνει διάφορες μορφές. Έτσι διακρίνουμε τους εξής τύπους εκφοβισμού:

α. Τον άμεσο ή σωματικό εκφοβισμό (physical bullying).

β. Το λεκτικό εκφοβισμό (verbal bullying).

γ. Τον έμμεσο ή κοινωνικό εκφοβισμό (indirect/social/relational bullying).

Μορφές σχολικού εκφοβισμού (συνέχεια)

δ. Τον εκβιασμό (extortion)

ε. Τον οπτικό εκφοβισμό (visual bullying).

στ. Τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό (cyberbullying).

ζ. Το σεξουαλικό εκφοβισμό (sexual

Μορφές σχολικού εκφοβισμού (συνέχεια)

η. Το ρατσιστικό εκφοβισμό (racial bullying).

θ. Η ψυχολογική βία.

Οι ρόλοι στον σχολικό εκφοβισμό: Θύτες και Θύματα

Το Προφίλ των θυτών

- Γενικά το ρόλο του θύτη διαδραματίζουν αγόρια είτε μεμονωμένα είτε σε ομάδες («κλίκες»), μεικτές ομάδες μαθητών και μαθητριών ή λιγότερο συχνά κορίτσια, κατά κανόνα σε ομάδες.
- Συνηθέστερα η εκφοβιστική συμπεριφορά λαμβάνει χώρα μεταξύ μαθητών ή/και μαθητριών του ίδιου τμήματος ή έστω της ίδιας τάξης και επομένως μεταξύ συνομηλίκων.
- Στις περιπτώσεις όμως που υπάρχει διαφορά ηλικίας μεγαλύτερος είναι κατά κανόνα ο θύτης.

Οι ρόλοι στον σχολικό εκφοβισμό: Θύτες και Θύματα (συνέχεια)

Το Προφίλ των θυτών

- Οι δράστες είναι διασπαστικά άτομα, που αρέσκονται να αρχίζουν καυγάδες και διακρίνονται από επιθετικότητα.
- Αυτή η επιθετικότητα εκφράζεται τόσο προς τους ομηλικούς τους όσο και προς τους ενήλικες, γονείς και δασκάλους.
- Ως προς τη σωματική διάπλαση, κατά κανόνα υπερέχουν από το μέσο συμμαθητή τους και πολύ περισσότερο από τους συγκεκριμένους συμμαθητές τους που επιλέγουν για στόχους της επιθετικής τους συμπεριφοράς .
- Όσον αφορά το κοινωνικό τους προφίλ, δεν υπολείπονται από τους συμμαθητές τους σε κοινωνικές δεξιότητες.

Οι ρόλοι στον σχολικό εκφοβισμό:

Θύτες και Θύματα (συνέχεια)

Το Προφίλ των θυμάτων

- Τα θύματα είναι συνήθως άτομα ντροπαλά και συνεσταλμένα , επιφυλακτικά, ευαίσθητα, ήσυχια, με περισσότερες αγωνίες και ανασφάλειες από το μέσο μαθητή.
- Έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση και αρνητική εικόνα του εαυτού τους, που τα ωθεί στο σημείο να θεωρούν τους εαυτούς τους «αποτυχημένους».
- Η χαμηλή αυτοεκτίμηση μάλιστα χαρακτηρίζει τα θύματα του σχολικού εκφοβισμού και στην ενήλικη ζωή.
- Διακατέχονται από χαμηλό πνεύμα συνεργασίας. Έχουν λίγους φίλους στο σχολείο και ακόμη λιγότερους έως κανέναν στενό φίλο, με αποτέλεσμα να περνούν συχνά το διάλειμμα μόνα και να κατακλύζονται από ένα γενικότερο αίσθημα μοναξιάς έως και εγκατάλειψης του σχολείου.

Οι ρόλοι στον σχολικό εκφοβισμό: θύτες και θύματα (συνέχεια)

Το Προφίλ των θυμάτων

- Η διεκδικητικότητά τους βρίσκεται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, καθώς τους είναι δύσκολο να υποστηρίξουν τον εαυτό τους, να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους και να επιβληθούν στην ομάδα.
- Η συνήθης αντίδρασή τους στις προσβολές και επιθέσεις που δέχονται από τους συμμαθητές τους είναι το κλάμα (τουλάχιστον στις μικρότερες τάξεις) και η απόσυρση. Πρόκειται για τα λεγόμενα «παθητικά» θύματα.

Οι ρόλοι στον σχολικό εκφοβισμό: θύτες και θύματα (συνέχεια)

Το Προφίλ των θυμάτων

Ομάδα υψηλού κινδύνου θυματοποίησης συνιστούν και οι μαθητές και μαθήτριες που με κάποιον τρόπο ξεχωρίζουν, που γίνονται δηλαδή αντιληπτοί από την πλειοψηφία ως διαφορετικοί, για παράδειγμα:

- άτομα με πασιφανή σωματική αδυναμία ή με ειδικές ανάγκες,
- μαθητές και μαθήτριες με ήπιες μαθησιακές δυσκολίες ή αντιθέτως
- με εξαιρετικά καλές επιδόσεις, καθώς επίσης και
- αλλοδαποί, οπότε πρόκειται για προφανή περίπτωση ρατσιστικού εκφοβισμού.

Οι ρόλοι στον σχολικό εκφοβισμό: θύτες και θύματα (συνέχεια)

Το Προφίλ των θυμάτων

- Υπάρχουν κάποια παιδιά που προκαλούν τους συμμαθητές τους συμπεριφερόμενα τα ίδια ακατάλληλα, δηλαδή «χώνονται» στο παιχνίδι και δεν τηρούν τους κανόνες του παιχνιδιού και της τάξης και γενικά γίνονται «μπελάς» για τους συμμαθητές τους, όταν οι τελευταίοι αντιδρούν, αυτά σπεύδουν να διαμαρτυρηθούν.
- Αυτά κατονομάζονται «προκλητικά» θύματα (provocative victims), γιατί θεωρείται ότι τουλάχιστον εν μέρει προκαλούν τα ίδια τον εις βάρος τους εκφοβισμό.
- Επίσης υπάρχει περίπτωση κάποιος μαθητής ή κάποια μαθήτρια να υποδύεται το θύμα ώστε να κερδίσει αποδοχή από τους συμμαθητές του/της και να αυξήσει τη δημοτικότητά του/της.

Οι ρόλοι στον σχολικό εκφοβισμό: Θύτες και Θύματα (συνέχεια)

Οι θύτες/θύματα

- Υπάρχει μια ειδική κατηγορία μαθητών και μαθητριών που «συμπεριφέρονται είτε ως θύτης είτε ως θύμα, ανάλογα με τις συνθήκες», αυτοί αποκαλούνται θύτες/θύματα.
- Οι θύτες/θύματα είναι άτομα ανασφαλή και ανήσυχα, έχουν αρνητική εικόνα του εαυτού τους και λειτουργούν παρορμητικά, μιλώντας και πράττοντας χωρίς να σκεφτούν.
- Δεν διακρίνονται από προ-κοινωνική συμπεριφορά. Αντ' αυτού φέρονται αδέξια, ανώριμα και προσβλητικά στους συμμαθητές τους.
- Ειδικά όταν δέχονται επίθεση ή κάποια προσβολή, προσπαθούν να ανταποδώσουν, μαλώνουν και ξεσπούν επιθετικά μιας και πρόκειται για άτομα ευερέθιστα και οξύθυμα.

Οι ρόλοι στον σχολικό εκφοβισμό: θύτες και θύματα (συνέχεια)

Οι θύτες/θύματα

- Οι θύτες/θύματα απουσιάζουν από το σχολείο πιο συχνά από τους ομηλικούς τους και οι ακαδημαϊκές τους επιδόσεις είναι σχετικά χαμηλές.
- Τέλος, εκδηλώνουν ψυχολογικά προβλήματα και ιδιαίτερα κατάθλιψη και ψυχοσωματικά συμπτώματα άγχους συχνότερα τόσο από τους θύτες όσο και από τα θύματα.

If you turn and face the other way when someone is being bullied, you might as well be the bully too.

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού

Αίτια έξαρσης του σχολικού εκφοβισμού &
Προτάσεις αντιμετώπισής του

Παρουσίαση: Χρήστος Σταματίου

Εισαγωγή

Παρατίθενται γενικά στοιχεία αναφορικά με τους παράγοντες που συντελούν στην έξαρση του σχολικού εκφοβισμού μέσα από ελληνικά δεδομένα καθώς και προτάσεις προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο αυτό.

Βασικά αίτια έξαρσης του φαινομένου

Η ενδοσχολική βία αυξάνεται όλο και περισσότερο στις μέρες μας. Τα βασικότερα αίτια είναι:

- το οικογενειακό περιβάλλον και η επίδραση που ασκεί,
- το ψυχολογικό κλίμα του σχολείου
- η προβολή βίας από τα Μ.Μ.Ε. και
- τα κοινωνικά προβλήματα.

Το σχολικό περιβάλλον

- Το σχολείο είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες, το οποίο έχει επίπτωση στο προφίλ του θύτη όπως και στο προφίλ του θύματος.
- Οι συνθήκες του σχολείου επηρεάζουν αρνητικά τους μαθητές, τους δημιουργούν συναισθήματα λύπης
- το υπερφορτωμένο πρόγραμμα δεν τους επιτρέπει να έχουν άλλες δραστηριότητες, με αποτέλεσμα:
 - να έχουν **τάσεις εσωστρέφειας**,
 - να είναι **αντικοινωνικοί**,
 - η **υπομονή τους να εξαντλείται** εύκολα, και
 - να οδηγούνται στο να **ξεσπάνε** σε συνομήλικους ή μικρότερους μαθητές του σχολείου τους.

Η προβολή της βίας από τα Μ.Μ.Ε.

- Η παρακολούθηση της βίας στις μέρες μας αποτελεί μια μορφή ψυχαγωγίας.
- Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.) και ιδιαίτερα τα δελτία ειδήσεων προβάλλουν εκτενώς τα διάφορα είδη των βίαιων εγκλημάτων, που συμβαίνουν σε όλο τον κόσμο και μάλιστα αφιερώνουν αρκετό χρόνο στην προβολή τους προκειμένου να αυξήσουν το ποσοστό τηλεθέασης.

Κοινωνικά Προβλήματα

Οι σχέσεις των ανθρώπων χαρακτηρίζονται πολλές φορές από βιαιότητα κάθε είδους, που είναι άμεσα συνδεδεμένη:

- με την **ανασφάλεια**,
- την **ανεργία**,
- τις **ελαστικές σχέσεις εργασίας**, και
- τις **κάθε μορφής ανισότητες**.

Μέτρα αντιμετώπισης της ενδοσχολικής βίας

- Για την εξάλειψη του φαινομένου αυτού θα πρέπει να παρθούν και τα ανάλογα μέτρα.
- Επικρατούν δύο είδη μέτρων κατά της ενδοσχολικής βίας, τα **θεσμικά** και τα **βραχυπρόθεσμα**.
- Όσον αφορά τα **θεσμικά**:
 - να προβλεφθεί **Τμήμα Μελέτης Ενδοσχολικής Βίας** στο υπό ίδρυση Ινστιτούτο Αντιεγκληματικής Πολιτικής.
 - η δημιουργία **Επιτροπής Ασύλου** η οποία θα είναι υπεύθυνη για την διαχείριση κρίσεων, καθώς και
 - η ύπαρξη **Κοινοτικού Διαμεσολαβητή σε κάθε δήμο**, ο οποίος θα συνδέει το εκπαιδευτικό σύνολο με την κοινότητα.

Μέτρα αντιμετώπισης της ενδοσχολικής βίας (συνέχεια)

- Τα βραχυπρόθεσμα μέτρα αποτελούνται από:
 - τα Μ.Μ.Ε,
 - τους καθηγητές- διεύθυνση του σχολείου,
 - την οικογένεια, και
 - άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Λειτουργία και Οργάνωση Σχολείου

- Κατά την διεξαγωγή των μαθημάτων θα πρέπει να αξιοποιούνται οι αρχές της **συμμετοχικής** και **βιωματικής** μάθησης.
- Στη συνέχεια να δοθεί δυνατότητα σε κάθε σχολείο να αξιοποιεί εκπαιδευτικούς με ειδικές γνώσεις, όπως και **διεπιστημονική ομάδα συνεργατών** ανάλογα με τις υπάρχουσες ανάγκες,
- Τα παράπονα θα πρέπει να εξετάζονται με εχεμύθεια στο πλαίσιο του σχολείου από αρμόδιο εκπαιδευτικό, και εφόσον οι μαθητές δεν είναι ικανοποιημένοι να μπορούν να προσφεύγουν σε εξωτερική προϊστάμενη αρχή.

Λειτουργία και Οργάνωση Σχολείου (συνέχεια)

- Να ανατίθενται ρόλοι και αποστολές σε μαθητές που φαίνονται περισσότερο ευάλωτοι να γίνουν θύτες ή θύματα, ώστε:
 - να ενισχύεται η αυτοεκτίμησή τους,
 - να αυξάνει η υπευθυνότητά τους, και
 - Να βελτιώνεται η σύνδεσή τους με την σχολική κοινότητα.

Λειτουργία και Οργάνωση Σχολείου (συνέχεια)

- Απαραίτητη κρίνεται η διαρκής παρουσία εφημερευόντων εκπαιδευτικών στους διαδρόμους και στα προαύλια των σχολείων την ώρα των διαλειμμάτων και – σε ιδιαίτερα ευαίσθητες περιοχές ή χρονικές περιόδους –
- να υπάρχει διακριτική παρακολούθηση των χώρων γύρω από το σχολείο, από ευαισθητοποιημένο προσωπικό της τοπικής αυτοδιοίκησης.

M.M.E.

- Η τηλεόραση και γενικότερα τα Μ.Μ.Ε για παράδειγμα ευθύνονται αρκετά.
- Η εξάλειψη της βίας στα σχολεία θα μπορούσε να επιτευχθεί με την προβολή εκπαιδευτικών και μορφωτικών προγραμμάτων και με την προσαρμογή τους στα ωράρια των μαθητών.
- Επιπλέον θα ήταν απαραίτητος και ο περιορισμός σκηνών βίας στα έργα και η κακή χρήση της γλώσσας.

Οικογένεια

Στις περιπτώσεις που οι γονείς απέχουν ή όταν υπάρχουν ενδείξεις για προβληματικές καταστάσεις στο σπίτι ή παραμέληση του γονεϊκού τους ρόλου, να μπορούν να **αξιοποιούνται ειδικοί επαγγελματίες** οι οποίοι, όταν χρειάζεται, **θα επισκέπτονται την οικογένεια των μαθητών** και θα διευκολύνουν αυτή τη σύνδεση.

Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία κατά της Ενδοσχολικής Βίας

- Το Ευρωπαϊκό συμβούλιο πήρε την πρωτοβουλία μετά από τη Σύμβαση που συντάχθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού, ότι για κάθε παιδί πρέπει να εξασφαλίζεται ένα "**ασφαλές σχολικό περιβάλλον**", για τη σύναξη μιας ευρωπαϊκής χάρτας για ένα δημοκρατικό σχολείο χωρίς βία.
- Αυτή η χάρτα ορίζει τις μεθόδους που οφείλουν να υιοθετήσουν τα σχολεία για την καταπολέμηση της βίας με συμμετοχή εκπαιδευτικών, μαθητών και της τοπικής κοινωνίας.

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού

Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων
της πρωτογενούς έρευνας

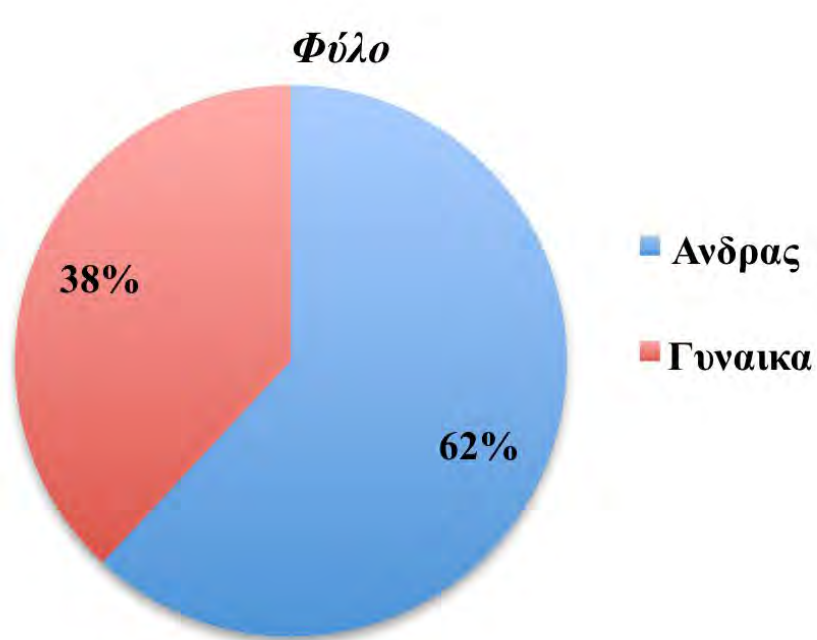
Παρουσίαση: Ιζαμπέλα Παπαδάκη

1^η Ομάδα Ερωτήσεων: Γενικές

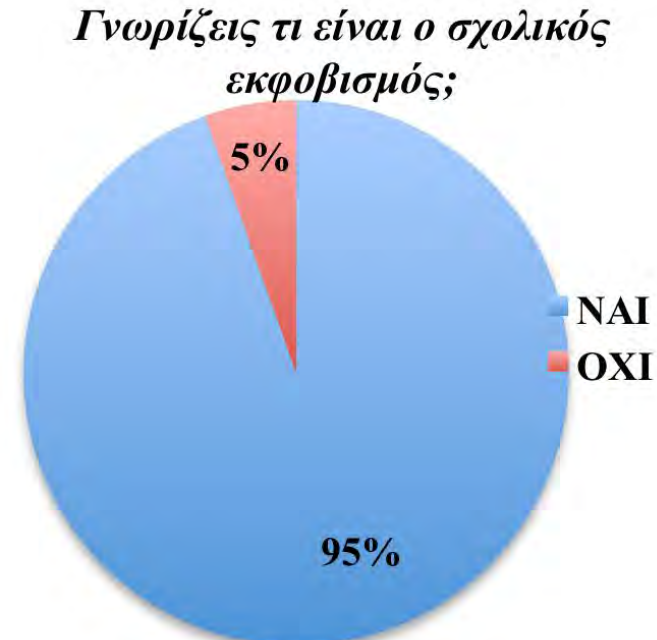
Η 1^η ομάδα ερωτήσεων εμπειρείχε:

- Καταγραφή **δημογραφικών χαρακτηριστικών**
- Γενικές ερωτήσεις αναφορικά με την **γνώση περί σχολικού εκφοβισμού**
- Κατά πόσο έχουν γίνει είτε **αποδέκτες σχολικού εκφοβισμού**
- Κατά πόσο έχουν **διαπράξει σχολικό εκφοβισμό**.

1^η Ομάδα Ερωτήσεων: Γενικές (συνέχεια)

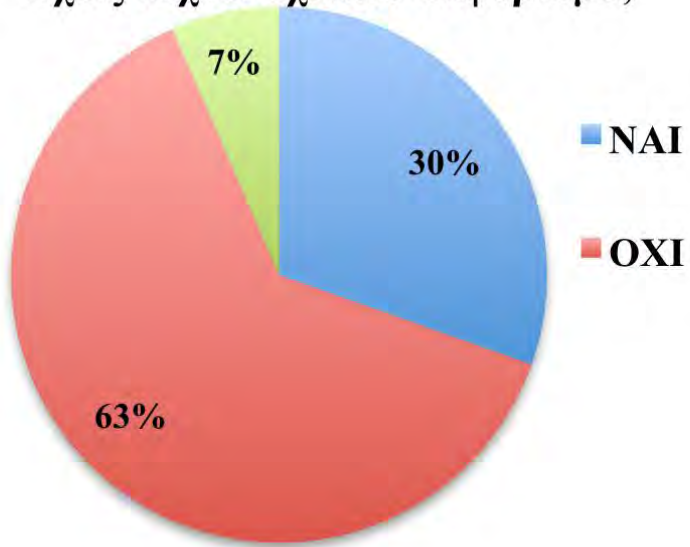
Διάγραμμα 1: Συμμετέχοντες ανά φύλο

Διάγραμμα 2: Γνώση περί του σχολικού εκφοβισμού

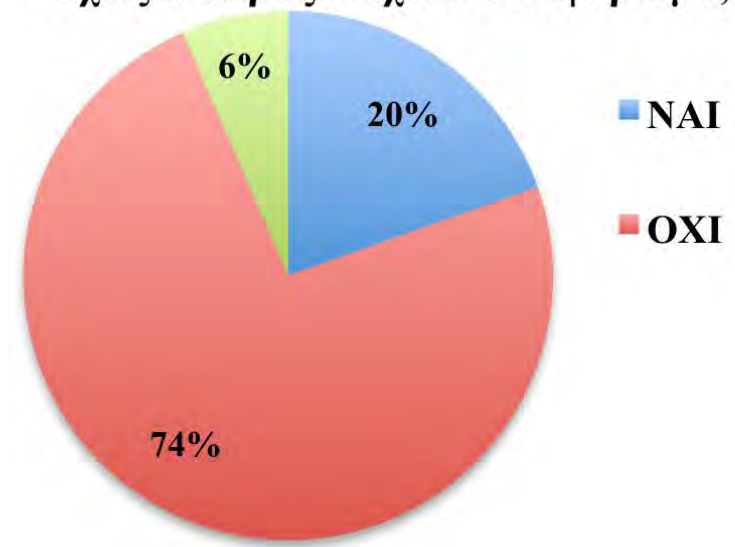
1^η Ομάδα Ερωτήσεων: Γενικές (συνέχεια)

Έχεις δεχτεί σχολικό εκφοβισμό;

Διάγραμμα 3: Αποδέκτες σχολ. εκφοβισμού από τους ερωτηθέντες

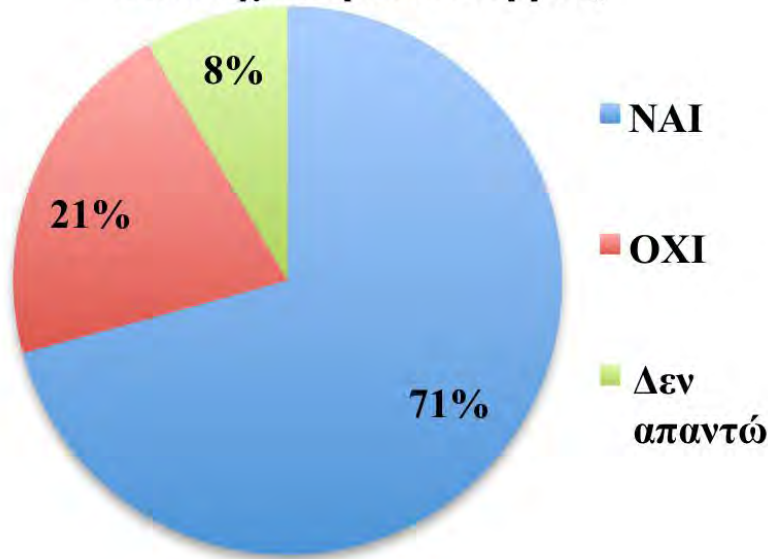
Έχεις διαπράξει σχολικό εκφοβισμό;

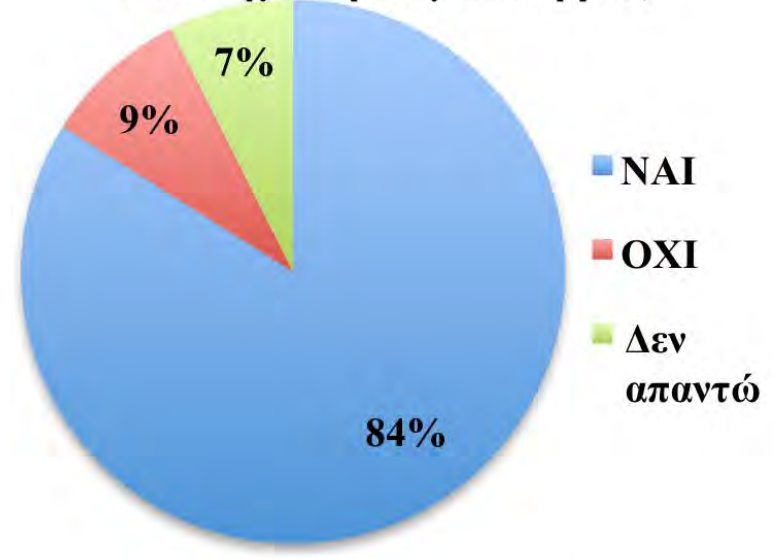
Διάγραμμα 4: Διαπράξαντες σχολ. εκφοβισμό από τους ερωτηθέντες

1^η Ομάδα Ερωτήσεων: Γενικές (συνέχεια)

Σε ένοχλεί η λεκτική βία;

Σε ένοχλεί η σωματική βία;

Διάγραμμα 5: Αν ενοχλεί η λεκτική βία

Διάγραμμα 6: Αν ενοχλεί η σωματική βία

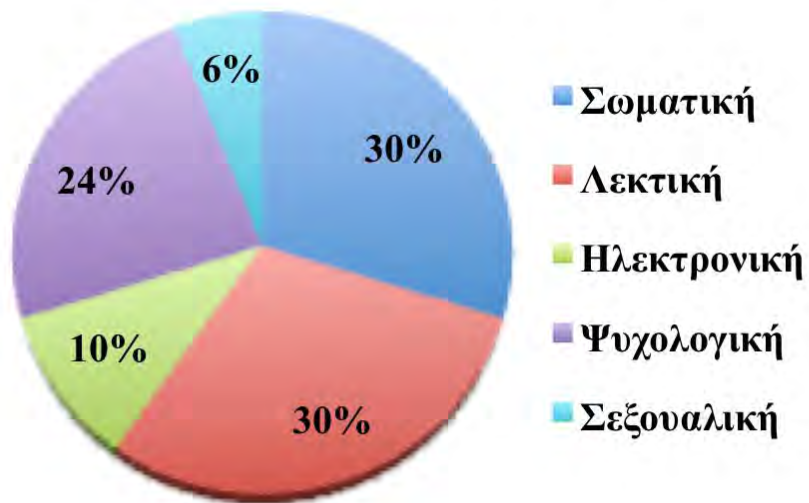
2^η Ομάδα Ερωτήσεων: Αποδέκτες Σχολικού Εκφοβισμού

Η επόμενη ομάδα ερωτήσεων εστίασε στους αποδέκτες του σχολικού εκφοβισμού με στόχο:

- Την καταγραφή του είδους ή των ειδών σχολικού εκφοβισμού
- Την αναγνώριση του «θύτη».
- Την αντίδραση του αποδέκτη του σχολικού εκφοβισμού, και
- Την καταγραφή της «τοποθεσίας» που έλαβε χώρα ο συμβάν.

2^η Ομάδα Ερωτήσεων: Αποδέκτες Σχολικού Εκφοβισμού (συνέχεια)

Το είδος βίας που δέχτηκες ήταν

Διάγραμμα 7: Είδος σχολικού εκφοβισμού

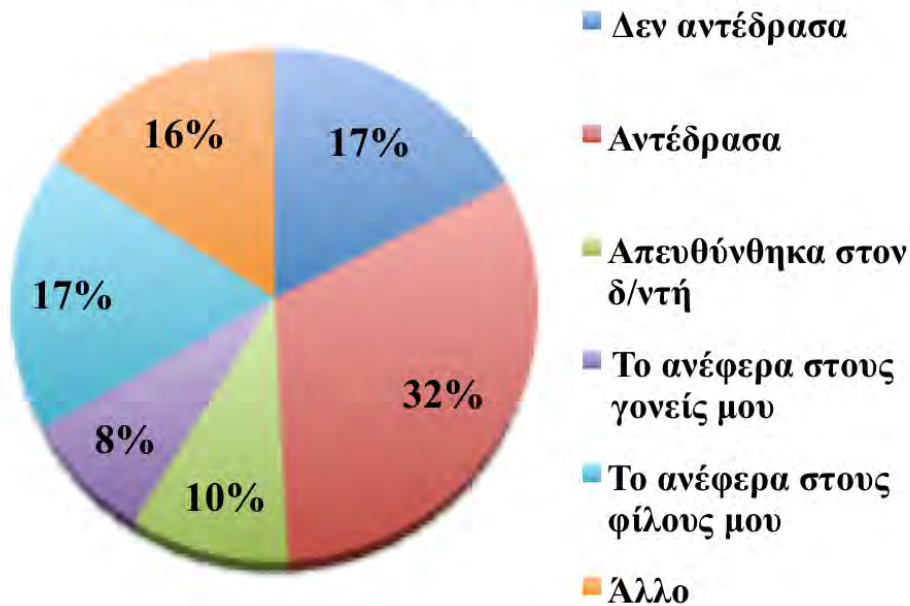
Αυτός που άσκησε τον σχολικό εκφοβισμό ήταν

Διάγραμμα 8: Ιδιότητα του «θύτη»

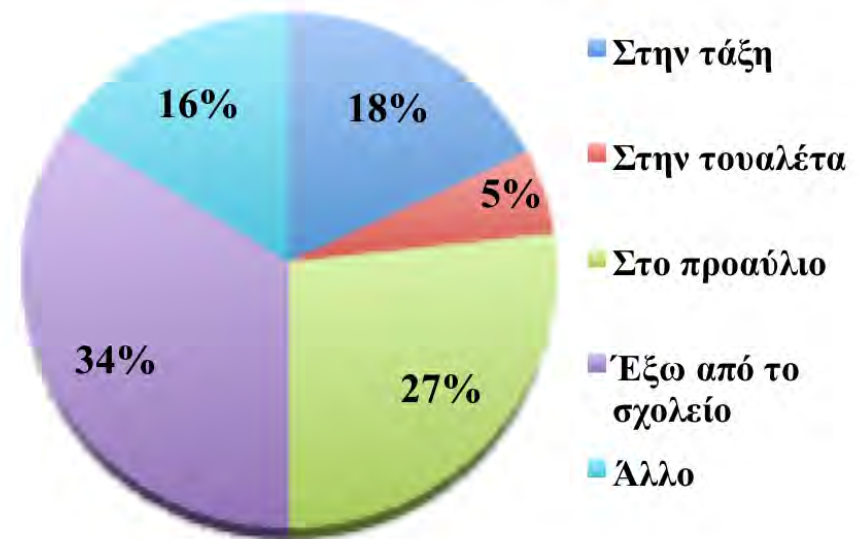
2^η Ομάδα Ερωτήσεων: Αποδέκτες Σχολικού Εκφοβισμού (συνέχεια)

Πως αντέδρασε:

Διάγραμμα 9: Τρόπος αντίδρασης

Που συνέβη:

Διάγραμμα 10: Τοποθεσία που έλαβε χώρα το συμβάν (Θύμα)

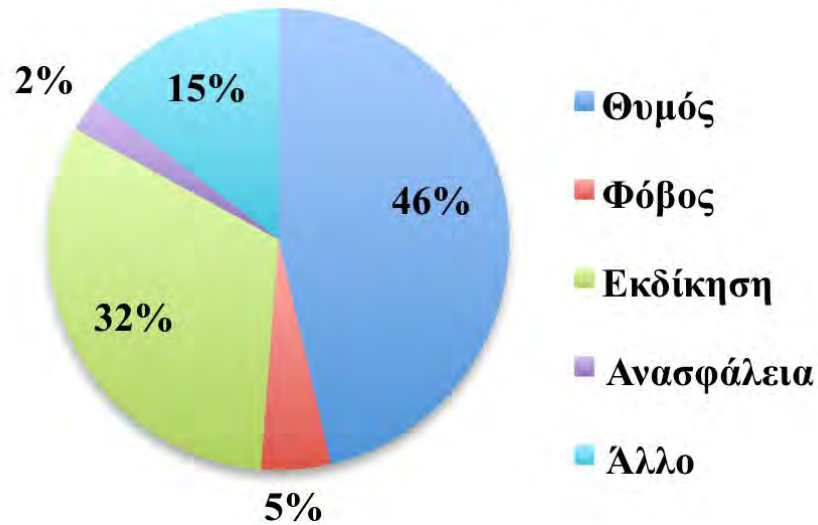
3^η Ομάδα Ερωτήσεων: Οι «θύτες»

Η επόμενη ομάδα ερωτήσεων εστίασε στους εξασκήσαντες σχολικό εκφοβισμό με στόχο την καταγραφή:

- του **κινήτρου** που ώθησε τον μαθητή να διαπράξει σχολικό εκφοβισμό,
- των **συναισθημάτων του «θύτη»** μετά την πράξη αυτή,
- της **«τοποθεσίας»** που έλαβε χώρα ο συμβάν,
- κατά το **αν θα επαναλάμβανε** την πράξη αυτή,
- κατά πόσο ο μαθητής που εξάσκησε σχολικό εκφοβισμό **το συζήτησε** με κάποιον, και
- της **πρόθεσής του να ζητήσει βοήθεια από ειδικό** ώστε να αποφύγει ενδεχόμενη μελλοντική επανάληψη

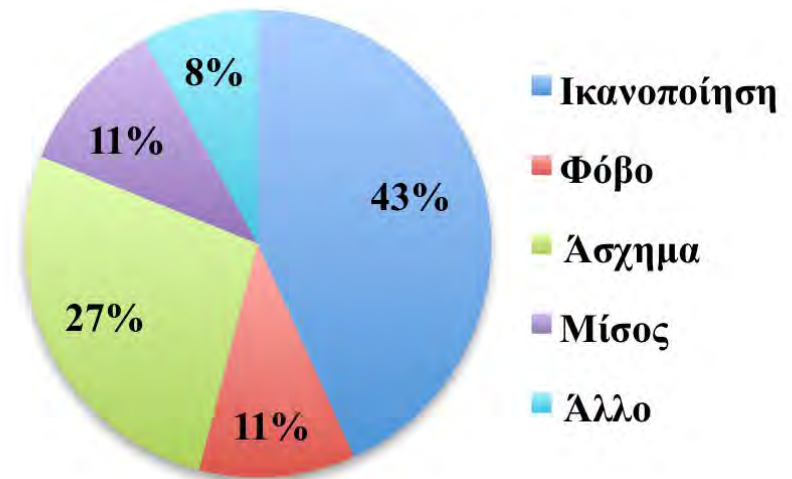
3^η Ομάδα Ερωτήσεων: Οι «θύτες» (συνέχεια)

Τι σε ώθησε να το κάνεις

Διάγραμμα 11: Κίνητρο που ώθησε τον μαθητή

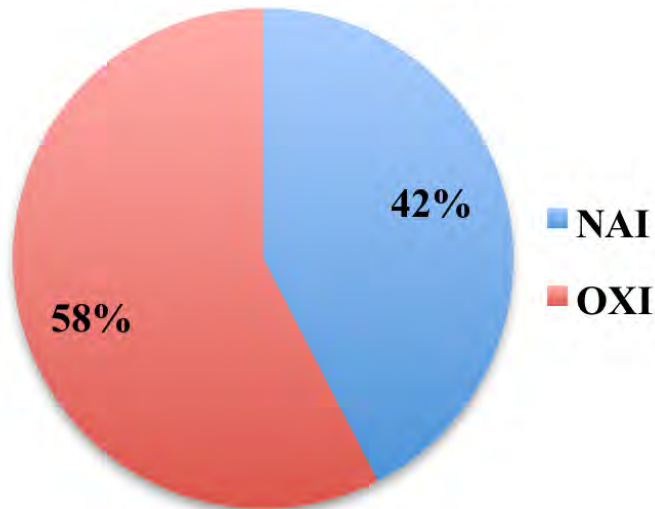
Πως έννοιωσες μετά;

Διάγραμμα 12: Συναισθήματα μετά την άσκηση σχολικού εκφοβισμού

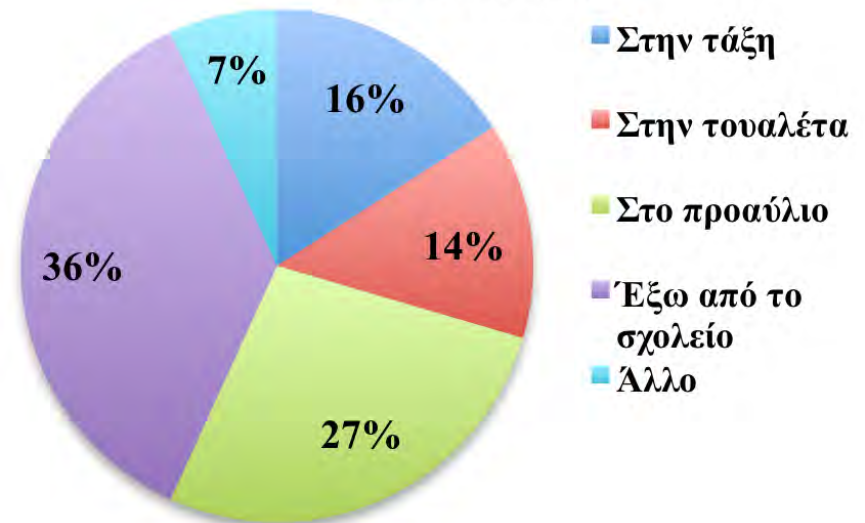
3^η Ομάδα Ερωτήσεων: Οι «θύτες» (συνέχεια)

Θα το επαναλάβανες;

Διάγραμμα 13: Ένδειξη μετάνοιας για την πράξη αυτή

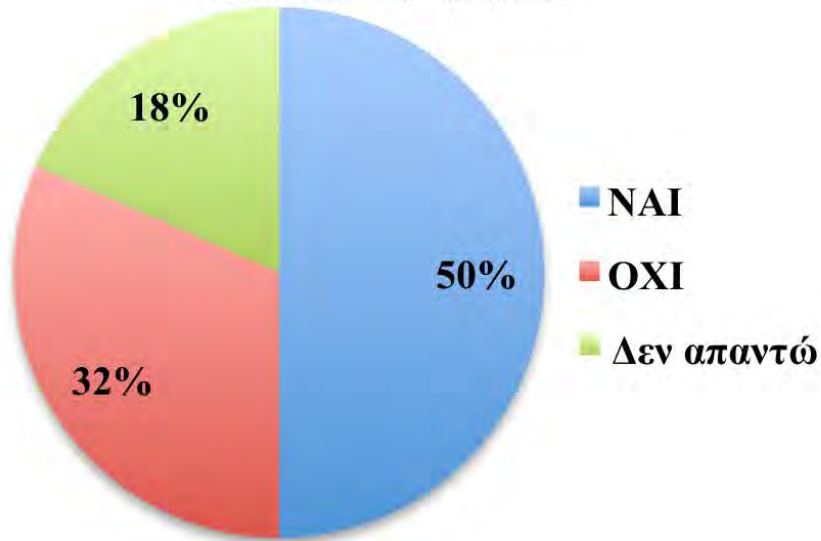
Που συνέβη;

Διάγραμμα 14: Τοποθεσία που έλαβε χώρα το συμβάν (Θύτης)

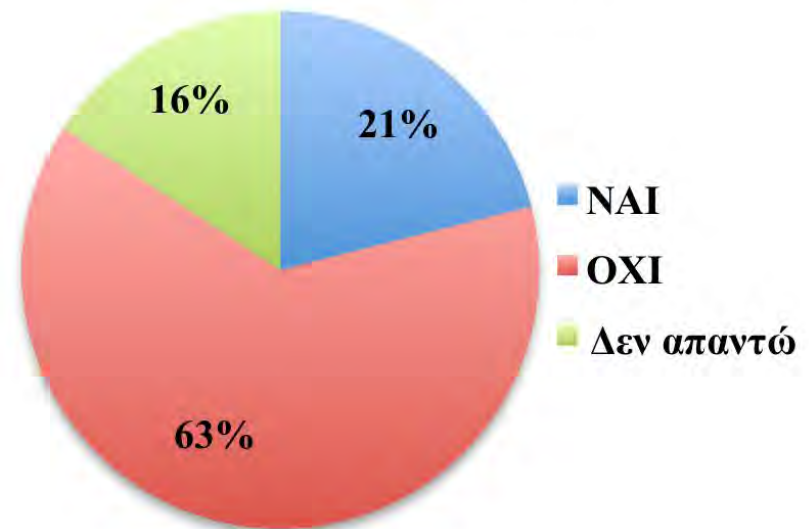
3^η Ομάδα Ερωτήσεων: Οι «θύτες» (συνέχεια)

Έχεις μιλήσει με κάποιον για αυτή την συμπεριφορά;

Διάγραμμα 15: Κοινοποίηση/εξωτερίκευση του συμβάντος

Θά ήθελες να λάβεις βοήθεια από κάποιον ειδικό;

Διάγραμμα 16: Ανάγκη για λήψη βοήθειας από ειδικό

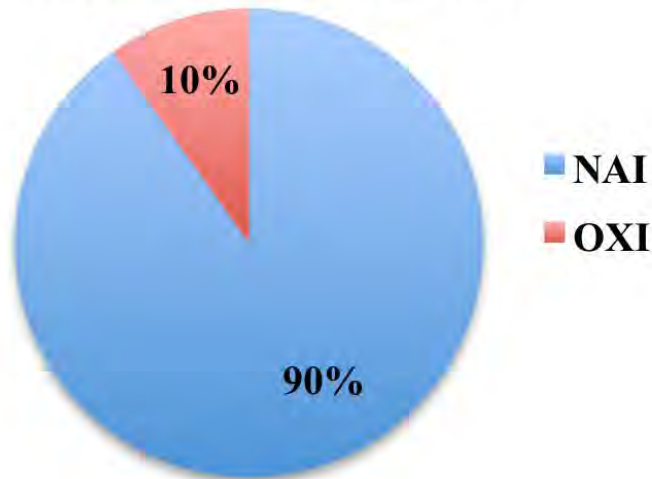
4^η Ομάδα Ερωτήσεων: Η επίλυση

Απευθύνεται σε όλους, «θύματα» ή «θύτες» ή μη έχοντες άμεση εμπειρία από σχολικό εκφοβισμό και αποσκοπεί να διερευνήσει:

- κατά το πόσο κάποιος μαθητής έχει την πρόθεση να βοηθήσει συμμαθητή του που έχει δεχτεί σχολική βία.
- των συναισθημάτων του «θύτη» μετά την πράξη αυτή.
- της «τοποθεσίας» που έλαβε χώρα ο συμβάν.
- κατά το αν θα επαναλάμβανε την πράξη αυτή.
- κατά πόσο ο μαθητής που εξάσκησε σχολικό εκφοβισμό το συζήτησε με κάποιον, και
- της πρόθεσής του να ζητήσει βοήθεια από κάποιον ειδικό ώστε να αποφύγει ενδεχόμενη μελλοντική επανάληψη

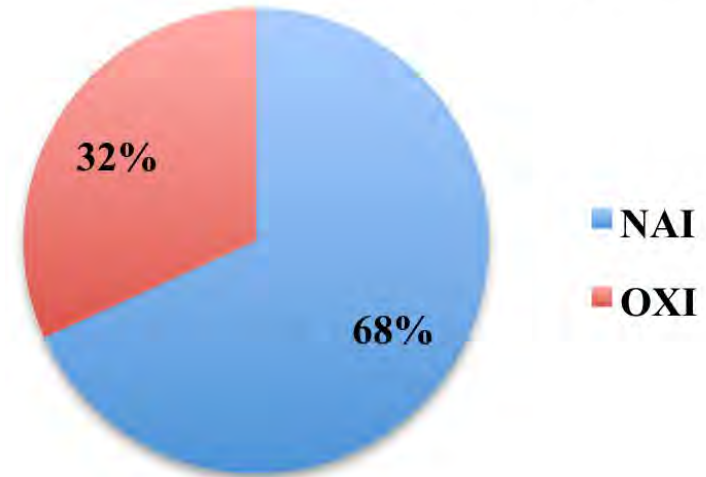
4^η Ομάδα Ερωτήσεων: Η επίλυση (συνέχεια)

θα βοηθούσες κάποιον που έχει
δεχτεί σχολικό εκφοβισμό;

Διάγραμμα 17: Πρόθεση για βοήθεια

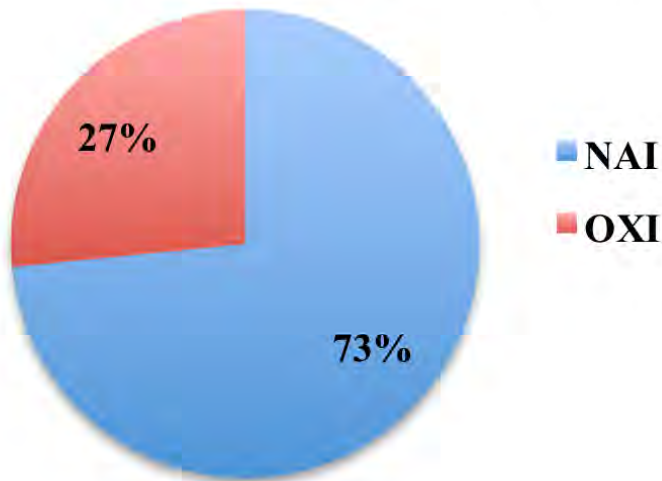
Πιστεύεις ότι οι εκπαιδευτικοί
μπορούν να βοηθήσουν στον
περιορισμό της ενδοσχολικής βίας;

Διάγραμμα 18: Άποψη για την δυνατότητα των εκπαιδευτικών να συμβάλουν στον περιορισμό του φαινομένου

4^η Ομάδα Ερωτήσεων: Η επίλυση (συνέχεια)

Πιστεύεις ότι η πρόληψη θα μπορούσε να συμβάλει στον περιορισμό της ενδοσχολικής βίας

Διάγραμμα 19: Άποψη για την αναγκαιότητα για πρόληψη

Με ποιό τρόπο πιστεύεις ότι μπορεί να λυθεί το πρόβλημα της ενδοσχολικής βίας

Διάγραμμα 20: Τρόποι με τους οποίους μπορεί να λυθεί η ενδοσχολική βία

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού

Συμπεράσματα της εργασίας

Παρουσίαση: Ιζαμπέλα Παπαδάκη

Συμπεράσματα

Ο σκοπός της ερευνητικής εργασίας ήταν:

- ❑ η μελέτη του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού μέσα από τα συμπτώματα του σχολικού εκφοβισμού,
- ❑ από το πως το βιώνουν οι κύριοι παίκτες - “θύτες” και “θύματα”, και
- ❑ από τις απαραίτητες παρεμβάσεις και των τρόπων αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού.

Συμπεράσματα (συνέχεια)

Στα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας συμπεριλαμβάνονται:

- ❑ Από την βιβλιογραφική προκύπτει ότι οι παρεμβάσεις θα πρέπει να γίνουν κυρίως σε επίπεδο οικογένειας, όσο και σε επίπεδο σχολείου καθώς και σε επίπεδο πληροφόρησης και ψυχαγωγίας από τα ΜΜΕ.
- ❑ ο «θυμός» και η «εκδίκηση» σαν κίνητρα των θυτών,
- ❑ η ικανοποίηση των θυτών με το πέρας της πράξης αυτής,
- ❑ ένα σημαντικό ποσοστό των θυτών να προτίθεται να επαναλάβει την πράξη αυτή,
- ❑ οι αποδέκτες σχολικού εκφοβισμού να προτιμούν να «πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους» από το να το αναφέρουν σε φορείς που ενδεχομένως να επιληφθούν του θέματος.

Συμπεράσματα (συνέχεια)

Στα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας συμπεριλαμβάνονται:

- ❑ μια δυσπιστία στην συμβολή των εκπαιδευτικών στην καταπολέμηση αυτού του φαινομένου,
- ❑ την πρόληψη απαραίτητη μέσα από την ενημέρωση (που λαμβάνει χώρα στο σχολείο)
- ❑ την τήρηση των κανόνων του σχολείου σαν μέτρο πρόληψης.